

KPA Etisk Aktiefond

KPA Etisk Aktiefond

Årsberättelse 2019

Förvaltare: Jacob Gemmel/ Carl-Fredrik Lorenius/ Catrin Jansson
Fondbolag: Swedbank Robur Fonder AB
Fondtyp: Aktiefonder
Startdatum: 1999-03-01

Jämförelseindex: Benchmark KPA Etisk Aktiefond

Riskklass

Fondens 5 största innehav	Exponering, tkr	% av fond
Atlas Copco A	236 371	4,3
ABB	159 456	2,9
Essity	154 812	2,8
Hexagon B	150 003	2,7
Hennes & Mauritz B	143 423	2,6

Placeringsinriktning

KPA Etisk Aktiefond är en aktivt förvaltat aktiefond som placerar i bolag inom olika branscher i Sverige och utomlands. Normalt placeras 50 % i svenska bolag och 50 % i utländska bolag. Fonden har en investeringsstrategi som fokuserar på bolagsval, där sektor- och temaanalys är viktiga delar i strategin. Vi har en långsiktig placeringshorisont och väljer de bolag vi anser vara attraktivt värderade i förhållande till vår syn på bolagets framtida intjäningspotential. Fonden följer fondbolagets policy för ansvarsfulla investeringar och KPA Pensions etiska placeringskriterier, läs mer i fondens informationsbroschyr.

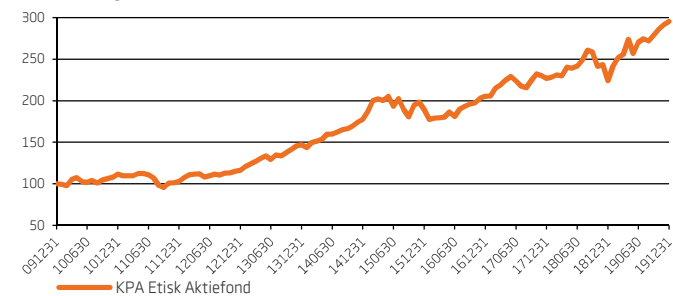
Fondens utveckling

Under 2019 steg fonden med 31,8 %. Jämförelseindex steg med 31,8 % under samma period.

De bästa bidragen till avkastningen i absoluta tal under 2019 kom från Atlas Copco, Mastercard, Hennes & Mauritz, Sandvik och Microsoft. Fondens bästa innehav i förhållande till jämförelseindex var Mastercard följt av Taiwan Semiconductor och det amerikanska automationsbolaget Synopsys. Även fondens innehav i skogsbolaget Holmen och bilutrustningsföretaget Dometic bidrog positivt till fondens resultat i förhållande till jämförelseindex. Fondens sämst bidragande aktier i absoluta tal under perioden var Swedbank, följt av bioteknikbolaget SOBI och det veterinärmedicintekniska bolaget Covetrus. I förhållande till jämförelseindex missgynnades avkastningen av att fonden saknade innehav i Assa Abloy, SKF och Facebook. Även undervikten i Atlas Copco påverkade avkastningen negativt i förhållande till fondens index. Innehaven följs upp kontinuerligt för att säkerställa att de utvecklas i linje med våra förväntningar, både finansiellt och hållbarhetsmässigt. Målsättningen är att behålla innehaven under en längre tid, vilket borde resultera i en låg omsättningshastighet och således lägre transaktionskostnader.

Under året gjorde vi flera nyinvesteringar, bl.a. i den israeliska solcellstillverkaren SolarEdge och i telekomoperatören Millicom, vars varumärke Tigo är starkt positionerat i Latinamerika. Bolaget bedriver ett relevant och fokuserat hållbarhetsarbete och vi bedömer att de har en välinvesterad portfölj, goda utsikter för organisk tillväxt och en attraktiv värdering. I gengäld såldes flera innehav helt eller delvis, bl.a. hela innehavet i fastighetsbolaget JM efter att aktien hade ökat med cirka 60 % i värde. Även skogsbolaget Holmens aktie steg med cirka 60 %. Vi minskade innehavet men behöll Holmen i fonden eftersom bolaget fortfarande är intressant positionerat med sitt stora skogsägande. Till andra försäljningar hörde Oriflame och Acando efter bud på bolagen. Budet på det senare låg på nästan 45 % över börskursen.

Kursutveckling

Marknadens utveckling

Aktiemarknader över hela världen hade en stark utveckling under 2019. Det breda världsindeket MSCI World steg med närmare 35 % i svenska kronor men skillnaderna var stora mellan marknaderna. Det amerikanska indexet S&P 500 och Stockholmsbörsens OMXSB-index steg båda med över 30 % i svenska kronor, medan den ryska börsen – som blev årets bästa – steg med över 50 %. Tillväxtmarknadsindexet MSCI Emerging Markets steg med cirka 25 %.

Globalt sett var sektorerna Teknologi och Industri de bästa, medan aktier i sektorerna Samhällsnyttiga varor och tjänster (Utilities) och Energi hade den sämsta utvecklingen. Oljepriset steg med drygt 15 % under året. På råvarumarknaderna i övrigt hade både bas- och ädelmetaller en positiv utveckling, med guld och palladium som de stora vinnarna.

Den globala konjunkturen, som hade börjat mattas av redan mot slutet av 2018, saktade ned ytterligare under 2019. För att motverka sjunkande inflation och svag tillväxt bedrev centralbankerna under året en lättare penningpolitik med styrräntesänkningar eller uppskjutna räntehöjningar och andra stimulansåtgärder. Även flera stora länder bedrev en expansiv finanspolitik under året. Låga räntor och skattesänkningar var positiva faktorer för börser runt om i världen.

Marknadsräntorna globalt föll kraftigt från årsskiftet fram till augusti-september för att åter börja stiga mot slutet av året. Under året försvagades den svenska kronan mot de flesta andra valutor, t.ex. mot den amerikanska dollarn med 5,8 % och mot euron med 3,4 %.

Övrigt

Fonden får använda derivatinstrument, inklusive OTC-derivat, som ett led i placeringsinriktningen. Under perioden använde fonden derivat i liten utsträckning. 2019-11-01 tillträdde Catrin Jansson som ny medförvaltare. 2020-01-01 lämnar Carl-Fredrik Lorenius fondens förvaltarteam. Enligt Swedbank Roburs interna regler är utlåning av värdepapper inte tillåten. För att undvika eventuella intressekonflikter beslutar Swedbank Robur Fonders oberoende styrelseledamöter om röstning på Swedbank AB:s bolagsstämma.

Basfakta	191231	181231	171231	161231	151231	141231	131231	121231	111231	101231
Fondförmögenhet, tkr	5 494 237	6 113 295	6 332 658	5 864 447	5 481 176	5 275 360	4 309 048	3 327 306	2 866 735	3 034 706
Andelsvärde, kr	421,85	320,04	323,89	293,04	270,44	253,12	209,82	165,60	151,79	170,41
Antal utestående andelar, tusental	13 024	19 102	19 552	20 012	20 268	20 842	20 537	20 092	18 886	17 808
Utdelning, kr per andel	-	-	-	-	-	-	-	5,95	5,00	4,37
Fondavkastning slutkurs (inkl utd), %	31,8	-1,2	10,5	8,4	6,8	20,6	26,7	13,1	-7,9	11,5
Jämförelseindex (inkl utd), %	31,8	-2,0	9,4	11,4	7,0	22,5	27,3	14,3	-7,3	12,6

Innehav per 2019-12-31

Finansiella instrument	Marknads- värde, tkr	% av fond	Exponering, tkr	% av fond
Fastighetsbolag				
CBRE Group (US)	31 546	0,6	31 546	0,6
Fabege (SE)	52 400	1,0	52 400	1,0
Fastighets Balder B (SE)	40 450	0,7	40 450	0,7
ProLogis (US)	36 055	0,7	36 055	0,7
	160 452	2,9	160 452	2,9
Finans				
BlackRock (US)	26 282	0,5	26 282	0,5
BNP Paribas (FR)	21 142	0,4	21 142	0,4
NN Group (NL)	56 044	1,0	56 044	1,0
Nordea Bank (FI)	83 555	1,5	83 555	1,5
Northern Trust (US)	40 143	0,7	40 143	0,7
Prudential (GB)	31 593	0,6	31 593	0,6
S&P Global (US)	33 722	0,6	33 722	0,6
SEB A (SE)	81 486	1,5	81 486	1,5
SVB Financial Group (US)	27 025	0,5	27 025	0,5
Svenska Handelsbanken A (SE)	53 235	1,0	53 235	1,0
Swedbank A (SE)	88 044	1,6	88 044	1,6
Tokio Marine (JP)	41 850	0,8	41 850	0,8
Toronto-Dominion Bank (CA)	42 572	0,8	42 572	0,8
	626 693	11,4	626 693	11,4
Hälsovård				
Alcon (CH)	12 533	0,2	12 533	0,2
Alexion Pharmaceuticals (US)	50 057	0,9	50 057	0,9
AMN HEALTHCARE SERVICES (US)	23 331	0,4	23 331	0,4
AstraZeneca SDB (GB)	65 985	1,2	65 985	1,2
Cigna (US)	55 760	1,0	55 760	1,0
Covetrus (US)	3 027	0,1	3 027	0,1
Edward Lifesciences (US)	28 080	0,5	28 080	0,5
Eisai (JP)	10 867	0,2	10 867	0,2
Henry Schein (US)	45 221	0,8	45 221	0,8
Johnson & Johnson (US)	42 352	0,8	42 352	0,8
Merck (US)	33 341	0,6	33 341	0,6
Novo Nordisk (DK)	89 357	1,6	89 357	1,6
Swedish Orphan Biovitrum (SE)	53 890	1,0	53 890	1,0
Sysmex (JP)	26 515	0,5	26 515	0,5
Takeda Pharmaceutical (JP)	29 984	0,5	29 984	0,5
United Health (US)	48 165	0,9	48 165	0,9
	618 465	11,3	618 465	11,3
Industri				
3M (US)	26 922	0,5	26 922	0,5
ABB (CH)	159 456	2,9	159 456	2,9
Acuity Brands (US)	35 101	0,6	35 101	0,6
Assa Abloy B (SE)	67 967	1,2	67 967	1,2
Atlas Copco A (SE)	236 371	4,3	236 371	4,3
Atlas Copco B (SE)	22 501	0,4	22 501	0,4
Eltel (SE)	21 420	0,4	21 420	0,4
Epiroc A (SE)	84 926	1,5	84 926	1,5
Epiroc B (SE)	465	0,0	465	0,0
Ingersoll-Rand (US)	50 267	0,9	50 267	0,9
Intertek Group (GB)	37 017	0,7	37 017	0,7
Kone (FI)	20 424	0,4	20 424	0,4
NCC B (SE)	29 620	0,5	29 620	0,5
Sandvik (SE)	131 450	2,4	131 450	2,4
Skanska B (SE)	27 734	0,5	27 734	0,5
Spirax Sarco Engineering (GB)	17 851	0,3	17 851	0,3
Vestas Wind Systems (DK)	48 217	0,9	48 217	0,9
WSP Global (CA)	39 406	0,7	39 406	0,7
Xylem (US)	44 928	0,8	44 928	0,8
	1 102 045	20,1	1 102 045	20,1
Informationsteknologi				
Adobe Systems (US)	28 092	0,5	28 092	0,5
Apple (US)	43 770	0,8	43 770	0,8
Cisco Systems (US)	42 646	0,8	42 646	0,8
Cognizant Technology Solutions (US)	68 342	1,2	68 342	1,2
Ericsson B (SE)	55 369	1,0	55 369	1,0
Hexagon B (SE)	150 003	2,7	150 003	2,7
Mastercard (US)	138 308	2,5	138 308	2,5
Microsoft (US)	121 863	2,2	121 863	2,2
Omron (JP)	24 893	0,5	24 893	0,5
SAP (DE)	47 841	0,9	47 841	0,9
SolarEdge Technologies (IL)	37 094	0,7	37 094	0,7
Synopsys (US)	96 761	1,8	96 761	1,8
Synopsys (US)	96 761	1,8	96 761	1,8
Taiwan Semiconductor ADR (TW)	115 132	2,1	115 132	2,1
	970 115	17,7	970 115	17,7
Kommunikationstjänster				
Alphabet A (US)	94 838	1,7	94 838	1,7
KDDI (JP)	44 520	0,8	44 520	0,8
Millicom International Cellular SDB (LU)	83 577	1,5	83 577	1,5
Tele2 (SE)	117 395	2,1	117 395	2,1
Telia Company (SE)	22 676	0,4	22 676	0,4
WPP (GB)	19 123	0,3	19 123	0,3
	382 130	7,0	382 130	7,0
Konsumtion, dagligvaror				
Colgate-Palmolive (US)	43 812	0,8	43 812	0,8
Essity (SE)	154 812	2,8	154 812	2,8
Reckitt Benckiser (GB)	36 937	0,7	36 937	0,7
Unilever (GB)	33 530	0,6	33 530	0,6
	269 091	4,9	269 091	4,9
Konsumtion, sällanköpsvaror				
Autoliv SDB (SE)	31 075	0,6	31 075	0,6
Bilia A (SE)	65 192	1,2	65 192	1,2
Bonava (SE)	31 418	0,6	31 418	0,6
Booking (US)	14 111	0,3	14 111	0,3
Domestic Group (SE)	65 388	1,2	65 388	1,2
Electrolux B (SE)	90 788	1,7	90 788	1,7
Gildan Activewear (CA)	73 041	1,3	73 041	1,3
Hennes & Mauritz B (SE)	143 423	2,6	143 423	2,6
Husqvarna B (SE)	57 364	1,0	57 364	1,0
HQ (SE)	2 677	0,0	2 677	0,0
Scandic Hotels Group (SE)	38 571	0,7	38 571	0,7

Finansiella instrument	Marknads- värde, tkr	% av fond	Exponering, tkr	% av fond
Skistar B (SE)	44 543	0,8	44 543	0,8
Thule Group (SE)	9 041	0,2	9 041	0,2
	666 633	12,1	666 633	12,1
Råvaror				
Amcor (GB)	23 990	0,4	23 990	0,4
Billerudkorsnäs (SE)	40 230	0,7	40 230	0,7
Boliden (SE)	54 190	1,0	54 190	1,0
Croda (GB)	42 795	0,8	42 795	0,8
Ecolab (US)	48 729	0,9	48 729	0,9
Holmen (SE)	77 118	1,4	77 118	1,4
International Flavors Fragrances (US)	64 966	1,2	64 966	1,2
Novozymes (DK)	11 279	0,2	11 279	0,2
SCA B (SE)	31 052	0,6	31 052	0,6
Sika (CH)	43 122	0,8	43 122	0,8
	437 469	8,0	437 469	8,0
Samhällsnyttiga varor & tjänster				
ORSTED (DK)	51 750	0,9	51 750	0,9
	51 750	0,9	51 750	0,9

Summa finansiella instrument med positivt marknadsvärde	5 284 842	96,2
Summa finansiella instrument med negativt marknadsvärde	0	0,0
Summa finansiella instrument	5 284 842	96,2
Netto övriga tillgångar och skulder	209 395	3,8
Fondförmögenhet	5 494 237	100,0

Innehav och positioner i finansiella instrument	% av fond
Överlåtbara värdepapper som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES.	96,2
* Övriga finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES.	-
* Överlåtbara värdepapper som är föremål för regelbunden handel vid någon annan marknad som är reglerad och öppen för allmänheten.	-
* Övriga finansiella instrument som är föremål för regelbunden handel vid någon annan marknad som är reglerad och öppen för allmänheten.	-
* Överlåtbara värdepapper som inom ett år från emissionen avses bli upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES.	-
* Överlåtbara värdepapper som inom ett år från emissionen avses bli föremål för regelbunden handel vid någon annan marknad som är reglerad och öppen för allmänheten.	-
* Övriga finansiella instrument.	-

Risk- och avkastningsmått	191231
Standardavvikelse fond, %	13,2
Standardavvikelse jmf-index, %	13,4
Active share, %	58,4
Tracking error, %	1,8
Genomsnittlig årsavkastning 2 år	14,1
Genomsnittlig årsavkastning 5 år	10,8

Extern jämförelse	191231
Morningstar fondkategori	Global & Sverige
Morningstar fondbetyg	3 av 5

Kostnader	191231
Förvaltningsavgift i % av genomsnittlig fondförmögenhet*	0,40
Transaktionskostnader, tkr*	984
Transaktionskostnader i, % av omsatta värdepapper*	0,03
Ärlig avgift %	0,40
Förvaltningskostnad i kr. Sparbelopp 10 000 kr*	48
Förvaltningskostnad i kr. Sparbelopp 100/mån*	2,84

Omsättning	191231
Omsättningshastighet, ggr/år	0,1

Derivatinstrument	191231
Högsta derivatbruttoexponering, %	0,2
Lägst derivatbruttoexponering, %	0,0
Genomsnittlig derivatbruttoexponering, %	0,0

Köp och försäljning av finansiella instrument	191231
Omsättning genom närstående värdepappersinstitut, %	0,3
Omsättning genom fonder förvaltade av Swedbank Robur Fonder AB, %	22,6

Avrundningsdifferenser kan förekomma.
Se förklaringar i ordlistan på swedbank.se/fonder
* Baseras löpande 12 månader bakåt.

Balansräkning

Tillgångar, tkr	191231	181231
Överlåtbara värdepapper	5 284 842	5 884 451
Summa finansiella instrument med positivt marknadsvärde	5 284 842	5 884 451
Bankmedel och övriga likvida medel	199 826	223 423
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4	4
Övriga tillgångar	9 981	5 892
Summa tillgångar	5 494 654	6 113 770

Skulder, tkr	191231	181231
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	416	475
Summa skulder	416	475
Fondförmögenhet	5 494 237	6 113 295

Resultaträkning

Intäkter och värdeförändring, tkr	191231	181231
Vardeförändring på överlåtbara värdepapper	1 489 492	-214 917
Ränteeintäkter	207	95
Utdelningar	161 968	161 184
Valutakursvinster och -förluster netto	-2 393	631
Övriga intäkter	217	8
Summa intäkter och värdeförändring	1 649 491	-52 998

Kostnader, tkr	191231	181231
Förvaltningskostnader	23 598	26 092
Räntekostnader	789	890
Övriga finansiella kostnader	13	9
Övriga kostnader	1 013	635
Summa kostnader	25 412	27 626
Årets resultat	1 624 079	-80 624

Förändring av fondförmögenhet, tkr	191231
Fondförmögenhet vid årets början	6 113 295
Andelsutgivning	2 253 275
Andelsinlösen	-4 496 411
Årets resultat enligt resultaträkning	1 624 079
Fondförmögenhet vid årets slut	5 494 237

Hållbarhetsinformation

- ☒ Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden
☐ Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- ☒ Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat)
☒ Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarrättigheter och likabehandling)
☒ Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägars rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption)
☐ Andra hållbarhetsaspekter

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

☒ Fonden väljer in

- ☐ Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag
Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
☒ Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor
Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.

Fondbolagets kommentar:

Fonden har påverkande kriterier för miljö, mänskliga rättigheter och korruption som kan ge upphov till inval eller bortval av bolag för investering.

Övrigt

- ☐ Annan metod som fonden tillämpar för att välja in

☒ Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- ☒ Klusterbomber, personminor

Fondbolagets kommentar:

0%. Avser både produktion och distribution.

☒ Kemiska och biologiska vapen

Fondbolagets kommentar:

0%. Avser både produktion och distribution.

☒ Kärnvapen

Fondbolagets kommentar:

0%. Avser både produktion och distribution.

☒ Vapen och/eller krigsmateriel

Fondbolagets kommentar:

Fonden investerar inte i företagsgrupper där någon andel av omsättningen kommer från produktion av vapen. Med "någon andel av omsättningen" avses mer än 10 miljoner kronor eller 1 procent av rapporterad årsomsättning.

☒ Alkohol

Fondbolagets kommentar:

Fonden investerar inte i företagsgrupper där någon andel av omsättningen kommer från produktion av alkoholhaltiga drycker. Med "någon andel av omsättningen" avses mer än 10 miljoner kronor eller 1 procent av rapporterad årsomsättning.

☒ Tobak

Fondbolagets kommentar:

Fonden investerar inte i företagsgrupper där någon andel av omsättningen kommer från produktion av tobak eller tobaksprodukter. Med "någon andel av omsättningen" avses mer än 10 miljoner kronor eller 1 procent av rapporterad årsomsättning.

☒ Kommersiell spelverksamhet

Fondbolagets kommentar:

Fonden investerar inte i företagsgrupper där någon andel av omsättningen kommer från kommersiell spelverksamhet. Med "någon andel av omsättningen" avses mer än 10 miljoner kronor eller 1 procent av rapporterad årsomsättning.

☒ Pornografi

Fondbolagets kommentar:

0%. Avser produktion av pornografiskt material.

☒ Övrigt

Fondbolagets kommentar:

Fonden investerar inte i bolag som producerar kol till mer än 30% av omsättningen. Lista över uteslutna bolag finns på swedbankrobur.se

Internationella normer

Fonden undviker att investera i bolag som är involverade i kränkningar av internationella normer och konventioner kring miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik, t ex FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

☐ Fonden undviker att investera i samtliga identifierade bolag som inte följer internationella normer.

☒ Bolag där fonden inte ser förändringsvilja eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en acceptabel tidshorisont underkänns för investering.

Fondbolagets kommentar:

Företag som fonden investerar i förväntas följa internationella normer för miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt eller korruption. Vid överträdelser inleds påverkansdialog med företagen. Om dialogen inte leder till en acceptabel lösning sälls innehaven.

Länder

☐ Av hållbarhetsskäl placerar inte fonden i bolag involverade i vissa länder/räntebärande värdepapper utgivna av vissa stater.

Övrigt

☒ Övrigt

Fondbolagets kommentar:

Ovanstående är tillämpligt på direktinvesteringar i bolag samt aktiederivat på bolag, men gäller inte för investeringar i indexderivat eller i börshandlade fonder (ETF).

☒ Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.

Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

☒ Bolagspåverkan i egen regi

Fondbolagets kommentar:

Vi har totalt 9 interna specialister inom hållbarhet och ägarstyrning. Specialisterna för löpande dialog med olika bolag och/eller emittenter för att påverka dessa att vara mer hållbara och driva dem i en positiv riktning. Dessutom är förvaltarna och fondbolagets valberedare involverade i påverkansarbetet.

☒ Bolagspåverkan i samarbete med andra investerare

Fondbolagets kommentar:

Vi bedriver påverkansarbete inom ramen för PRI (FN:s principer för ansvarfulla investeringar) och tillsammans med andra investerare på eget initiativ.

☒ Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter

Fondbolagets kommentar:

Påverkan sker genom 2 externa leverantörer: ISS-Ethix och Sustainalytics Engagement Service.

☒ Röstar på bolagsstämmor

Fondbolagets kommentar:

Fondbolaget deltar och röstar på bolagsstämmor utifrån fondbolagets principer för aktieägarengagemang.

☒ Deltar i valberedningar för att påverka styrelsens sammansättning

Fondbolagets kommentar:

Fondbolaget deltar i valberedningar utifrån fondbolagets principer för aktieägarengagemang.

☐ Annan bolagspåverkan

Uppföljning av hållbarhetsarbetet

Fonden har valt in

Fonden har mycket långtgående kriterier inom hållbarhet, vilket innebär att alla innehav måste klara de krav som ställs i hållbarhetsanalysens fyra huvudområden: miljö & klimat, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och affärsetik. Till följd av detta har vi under året valt in exempelvis Vestas Wind Systems och Örsted.

Fonden har valt bort

Fonden följer Swedbank Roburs policy för Ansvarsfulla investeringar samt KPA Pensions etiska kriterier. Dessutom är Swedbank Roburs analys av kontroversiella produkter och/eller verksamheter en integrerad del av investeringsprocessen. Dagliga kontroller har gjorts under året för att säkerställa att fonden inte har investerat i bolag som ägnar sig åt verksamhet som fonden av hållbarhetsskäl ska välja bort.

Under perioden har fonden inte valt bort något bolag utöver policyn, kriterierna eller restriktioner mot vissa kontroversiella produkter och/eller verksamheter på grund av bristande hållbarhetsarbete, bolagets produkter eller tjänster.

Fonden har påverkat

Swedbank Robur har under 2019 fört dialog med 84 bolag avseende hållbarhet och bolagsstyrning. Swedbank Robur har också fört dialog med 11 bolag genom leverantörer och samarbeten.

Den aktiva förvaltningen gör det möjligt för förvaltare och hållbarhetsanalytikerna att regelbundet träffa bolagen för att diskutera deras hållbarhetsarbete. Frågeställningarna har varierat beroende på vilken bransch bolagen verkar inom. Varje dialog är anpassad efter det specifika bolaget. Till exempel diskuteras humankapital med bolag inom servicesektorn samt frågor om hälsa och säkerhet med bolag inom tillverkningsindustrin. Syftet med dialogerna är att få fördjupad kunskap om bolagens hållbarhetsarbete samt produkter och tjänster samt att utveckla bolagens hållbarhetsarbete. I dialogen med bolagen diskuteras även bolagens övergripande strategi inom hållbarhet och även tematiska frågor som klimat.

För fondens räkning har Swedbank Robur röstat på 83 bolagsstämmor och deltagit i 18 valberedningar. Vi deltar i och röstar på bolagsstämmor och/eller deltar i valberedningar utifrån fondbolagets principer för aktieägarengagemang. Vi anlitat inte röstningsrådgivare, utan beslut avseende röstning tas utifrån fondbolagets principer för aktieägarengagemang. Fondbolaget har tillgång till extern analys (Nordic Investor Services och ISS Ethix) främst avseende utländska bolag. En fullständig lista över vilka bolag hållbarhetsteamet har kontaktat samt de stämmor och/eller valberedningar som Swedbank Robur deltagit i finns under "Ägarstyrning" på swedbankrobur.se/agarstyrning.html.

Förklaring till jämförelseindex

Fondens jämförelseindex består av 50% KPA MSCI World ex Sweden Net, 50% KPA OMXS60, ett index beräknat av Nasdaq OMX*. Fondens jämförelseindex utgör en relevant referens i förhållande till fondens placeringsriktning, tillgångslag, marknader och i de fall det är relevant branscher. Jämförelseindexens avkastning inkluderar utdelningar med hänsyn tagen till skatteeffekten (nettoutdelning).

Riskbedömningsmetod

Fondbolaget mäter dagligen den sammanlagda exponeringen för fonden genom åtagandemetoden. Åtagandemetoden beräknar de av fondens exponeringar som uppkommer genom användning av derivat. Vid beräkningen konverteras derivat till exponeringar motsvarande de underliggande tillgångarna i derivaten. För optioner, m.fl. görs även en deltaberäkning. Vid beräkningen av de sammanlagda exponeringarna tar fondbolaget hänsyn till nettning och hedging.

Fondens risker

Aktiefonder ger normalt störst möjlighet till hög värdetillväxt på lång sikt. Men en placering i en aktiefond innebär också en högre risk, eftersom kurserna kan svänga kraftigt på aktiemarknaden. Sverige och övriga marknader som fonden placerar i är mogna och etablerade och placeringarna sprids till flera olika branscher, vilket minskar risken jämfört med en fond som investerar enbart i en sektor. Materiella risker i fonden som inte fullt ut avspglas i risk- och avkastningsindikatorn är:

- Koncentrationsrisk. Eftersom placeringarna till stor del är koncentrerade till ett land (Sverige) är risken högre i fonden än i exempelvis rena globalfonder som sprider placeringarna till flera olika länder och regioner.
- Valutarisk. En betydande andel av fondförmögenheten placeras i värdepapper i en annan valuta än i svenska kronor och påverkas därför av valutakursförändringar.
- Då derivat används i liten utsträckning i fonden påverkas fondens riskprofil i viss omfattning.

Källskatt

Det råder en viss osäkerhet i olika länder om vilken skatt svenska fonder ska betala på utdelningar på utländska aktier. Swedbank Robur följer utvecklingen i varje enskilt land och redovisar och betalar skatt enligt den rådande uppfattningen vid varje givet tillfälle. Bedömningen i olika länder kan komma att förändras och Swedbank Robur kommer i så fall att anpassa redovisningen och betalningen utifrån gällande praxis. Swedbank Roburs uppfattning är att fonden i de flesta fall är berättigade till nedsättning enligt avtal, intern lokal rätt eller EU-rätt.

Ersättningspolicy

Fondbolagets styrelse har antagit en ersättningspolicy som är förenlig med och främjar en sund och effektiv riskhantering. Fondbolagets ersättningspolicy är vidare utformad för att motverka ett rikttagande som är oförenligt med de av fondbolaget förvaltade fondernas riskprofiler. Ersättningspolicyn ska motverka ett överdrivet rikttagande och stimulera anställda att vid varje given tidpunkt leverera hållbara prestationer.

Ersättningssystemet består av två rörliga ersättningsprogram, utöver fast ersättning i form av månadslön i kontanter. Det rörliga ersättningsprogrammet "Eken" är koncentrerande och det individuella prestations- och fondandelsbaserade ersättningsprogrammet "IPAM" är infört under 2017 specifikt för Robur då regelverket för fondbolag skiljer sig från regelverket som tillämpas i koncernen i övrigt. Den fasta delen av ersättningen står för en tillräckligt stor del av den totala ersättningen att det är möjligt att fastställa all rörlig ersättning till noll. Rörlig ersättning kan utgå med max 12 fasta månadslöner.

Eken är ett generellt prestations- och aktiebaserat ersättningsprogram och omfattar i princip samtliga anställda inom Swedbank koncernen, dock inte alla anställda inom fondbolaget, och består normalt av uppskjuten ersättning i form av aktier i Swedbank AB (publ). IPAM omfattar 57 anställda i fondbolaget. IPAM består av dels kontanter och dels av fondandelar. 60 % av den rörliga ersättningen utbetalas direkt efter prestationsåret, varav 50 % betalas i fondandelar och 50 % i kontanter. 40 % av ersättningen skjuts upp enligt nedan, varav 50 % betalas i fondandelar och 50 % i kontanter. Fondandelar (inklusive uppskjutna fondandelar) är inlåsta som prestationsrätter ett år efter tilldelning innan de kan säljas.

Uppskjutandeperioden ska spegla den rekommenderade innehavsperioden som framgår av fondens faktablad, dock minst 3 år.

- För fonder med 3 års innehavsrekommendation ska uppskjutandedelen utbetalas efter 3 år, ingen pro-rata.
- För fonder med 5 års innehavsrekommendation ska uppskjutandedelen utbetalas under 5 år genom en pro-rata fördelning (jämt fördelat över den tid som ersättningen skjuts upp) där den första utbetalningen av kontanter och överlåtelser av fondandelar får göras först ett år efter det att den rörliga ersättningen beslutades.

Ersättningsprogrammet är utformat för att i största möjliga mån undvika att intressekonflikter uppstår. Varje portföljförvaltare följs upp och bedöms utifrån samtliga förvaltningsuppdrag. Det rörliga ersättningsystemet följs upp och övervakas kontinuerligt. Den rörliga ersättningen syftar till att stimulera sunda beteenden och önskade resultat, och till att skapa en sund balans mellan belöning och riskexponering i fonden.

I utformningen av anställdas mål tas hänsyn till riskprofilen i de fonder som den anställda förvaltar. Jämförelseindex samt placeringshorisont. Målen är mätbara, tydliga och transparenta. I målen ingår även hur medarbetaren lever bolagets värderingar (öppen, enkel och ömtåksam).

Den rörliga ersättningen baseras på den anställdes prestation, vilken utvärderas efter de prestationskriterier som fastställs i början av varje kalenderår. Utvärderingen vilar på en kombination av kvantitativa och kvalitativa resultat. En förutsättning är att de finansiella målen är uppfyllda. Information om ersättningar enligt Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersfonder (FFFS 2013:9) och föreskrifter om förvaltare av alternativa investeringsfonder (FFFS 2013:10) finns publicerad på fondbolagets webblplats.

Ersättningsbelopp

Det sammanlagda utbetalda ersättningsbeloppet är 180 528 769 kronor, varav 18 172 738 kronor avser utbetalad rörlig ersättning. Ersättningen täcker samtliga 238 anställda.

Sammanlagt utbetalt ersättningsbelopp till bolagets verkställande ledning, anställda som har ett väsentligt inflytande på riskprofilerna för fondbolaget/fonderna samt ansvariga för kontrollfunktioner, särskilt reglerad personal (SR5), 67 personer, uppgick under året till 79 562 329 kronor exklusive pensionskostnader, varav rikttagare: 62 721 995 kronor, ledande strategiska befattningar: 14 967 361 kronor samt kontrollfunktioner:1 872 973 kronor.

Redovisningsprinciper

Denna årsberättelse har upprättats enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder, Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2013:9, ESMAs riktlinjer och beaktar de riktlinjer för redovisning av nyckeltal avseende värdepappersfonder och specialfonder som utfärdats av Fondbolagens förening.

Värderingsprinciper

Fondens finansiella instrument inklusive skulder och derivat värderas till marknadsvärde motsvarande avslutspris på balansdagen (2019-12-31). Om balansdagen inte är handelsdag, används pris från senaste handelsdag före balansdagen. Om pris inte kan erhållas, eller är missvisande enligt fondbolagets bedömning, får värdering ske på objektiv grund enligt allmänt vedertagna värderingsprinciper.

Revisionsberättelse

Till andelsägarna i KPA Etisk Aktiefond.

Rapport om årsberättelse

Uttalanden

Vi har i egenskap av revisorer i Swedbank Robur Fonder AB, organisationsnummer 556198-0128, utfört en revision av årsberättelsen för KPA Etisk Aktiefond för år 2019, med undantag för hållbarhetsinformationen under rubrikerna Hållbarhetsinformation och Uppföljning av hållbarhetsarbetet ("hållbarhetsinformation").

Enligt vår uppfattning har årsberättelsen upprättats i enlighet med lagen om värdepappersfonder samt Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersfonder och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av KPA Etisk Aktiefonds finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om värdepappersfonder samt Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersfonder. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsinformationen under rubrikerna Hållbarhetsinformation och Uppföljning av hållbarhetsarbetet.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till fondbolaget enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övrig upplysning

Revisionen av årsberättelsen för räkenskapsåret 2018 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad 05 mars 2019 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsberättelse.

Fondbolagets ansvar

Det är fondbolaget som har ansvaret för att årsberättelsen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om värdepappersfonder samt Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersfonder. Fondbolaget ansvarar även för den interna kontroll som det bedömer är nödvändig för att upprätta en årsberättelse som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsberättelsen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsberättelsen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsberättelsen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av fondbolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i fondbolagets uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsberättelsen, däribland upplysningarna, och om årsberättelsen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera fondbolaget om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsinformationen

Det är fondbolaget som har ansvaret för hållbarhetsinformationen under rubrikerna Hållbarhetsinformation och Uppföljning av hållbarhetsarbetet och för att den är upprättad i enlighet med lagen om värdepappersfonder.

Vår granskning av hållbarhetsinformationen för fonden har skett med vägledning i tillämpliga fall av FAR:s uttalande RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsinformationen har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Hållbarhetsinformation har lämnats i årsberättelsen.

Stockholm den 03 mars 2020
PricewaterhouseCoopers AB

Peter Nilsson,
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Martin Welén,
Auktoriserad revisor

Styrelsen och verkställande direktören för Swedbank Robur Fonder AB avger härmed årsberättelse för 2019 för KPA Etisk Aktiefond.

Stockholm den 3 mars 2020

Liza Jonson,
VD

Joachim Spetz
Ordförande

Marianne Flink

Evert Carlsson

Monica Åsmyr

Vår revisionsberättelse beträffande denna årsberättelse har avgivits den 3 mars 2020.

PricewaterhouseCoopers AB

Peter Nilsson,
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Martin Welén,
Auktoriserad revisor